

**ERZSÉBET
UTALVÁNY
CSALÁD**

MAGYARORSZÁG UTALVÁNYA

www.erszebetutalvany.hu

Vegyipari DOLGOZÓ

Alapítva: 1906-ban

LVIII. évfolyam

2015. OKTÓBER

EZ TÖRTÉNT

Elbukott

Elbukott a népszavazási kezdeményezés, egyelőre biztosan nem mennek nyugdíjba 40 év munka után a férfiak, mert az Alkotmánybíróság (Ab) alaptörvény-ellenesnek minősítette a Kúriának az ügyben hozott korábbi, a népszavazást „megengedő” határozatát.

→ 2. oldal

KAPCSOLAT

Japán vendég a VDSZ-nél

A hazánkban működő japán tulajdonú cégeknél tapasztalható problémákról, azok megoldási lehetőségéről és további együttműködésről is egyeztetett a Yoshio Sato az IndustriAll-JAF főtitkára a VDSZ székházában, szeptemberben.

→ 8. oldal

HÍREK

Többen lettünk

VDSZ-Harman néven új szakszervezeti csoport alakult szeptemberben. A székesfehérvári szervezet élére Gerlai Zsoltot főbizalminak, Bene Zoltánt és Boros Bélát a helyetteseinek, helyi tisztségviselőknékné választották meg a tagok.

→ 14. oldal

SPORT

Foci: győzött a Richter

Első alkalommal rendezhette meg a VDSZ Gyógyszergyári Szakszervezete (Richter) a VDSZ Őszi Futballtornáját. A rangadóra 11 csapat adta le időben a nevezését, de végül tíz lépett pályára. Az őszi futballtorna győztese a Richter Budapest csapata lett.

→ 15. oldal

„Jó szakember mindig kell”

GÁZIPAR

Nem járnak-e majd rosszabbul a gáziparban dolgozók, megmaradnak-e a kollektív szerződésben kialakított szakszervezeti „vívmányok”, s lesz-e majd továbbra is prémium az ágazatban, miután minden gázszolgáltatót – is – bekebelez az Egységes Nemzeti Közműszolgáltató (ENKSZ)? Ilyen és ehhez hasonlóan izgalmas kérdésekről is tárgyaltak a küldöttek az október elejére összehívott Gázipari Szakszervezeti Szövetség küldötttertekezletén. A tanácskozás második „felvonásán” a meghívott vendég, az ENKSZ vezérigazgatója válaszolt az érdekesítő felvetésekre. A megbeszélés végén a VDSZ elnöke kétoldalú – szakszervezeti, munkáltatói – egyeztető fórum felállítását szorgalmazta a Miniszterelnökség megbízottjánál.

→ 4. oldal

40 év munka keves a férfiaknak

EGY SZERTEFOSZLOTT
ÁLOM TÖRTÉNETE

Elbukott a népszavazási kezdeményezés, egyelőre biztosan nem mennek nyugdíjba 40 év munka után a férfiak. Arról már bizonyára mindenki értesült, hogy az Alkotmánybíróság (Ab) szeptemberben alaptörvény-ellenesnek minősítette a Kúriának az ügyben hozott korábbi, népszavazást „megengedő” határozatát. Azt viszont talán már kevesebben követték, hogy az Ab egyik indoklása szerint azért sem lehet népszavazást tartani a kérdésben, mert az „tiltott tárgykört, konkrétan a költségvetési törvényt érinti”.

A nők a férfiakhoz képest kedvezőbb alanyi jogokra tarthatnak igényt az alaptörvény szerint, ezért is alkotmányellenes a Kúria június végi döntése, amely lehetővé tette a férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjazásáról szóló népszavazási kezdeményezést – derült ki az Alkotmánybíróság (Ab) honlapján utólag, a testület megsemmisítő döntése után közzétett indoklásában. A döntés másik indoka szerint azért sem lehet népszavazást tartani a kérdésben, mert az tiltott tárgykört, konkrétan a költségvetési törvényt érinti.

Az Ab a nők és a férfiak egyenjogúságára is hivatkozik a döntésében, s ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a nőket az alaptörvény alapján külön védelem illeti meg, és ennek követelményére is tekintettel másmilyen lehet a nyugdíjra való jogosultságuk is.

Az alaptörvény idézett bekezdései szerint „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket”, továbbá „törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja”.

Mindebből az Ab szerint az következik, hogy a nők – a férfiakhoz képest – kedvezőbb alanyi jogokra tarthatnak igényt, különösen az állami nyugdíjra jogosultságnál. Az eredményes népszavazás pedig a nőkre vonatkozó kedvezőbb nyugdíjszabályozás lehetőségét elvonná.

Az Ab szerint azért sem lehet népszavazás-ara bocsátani a kérdést, mert az a költségvetési törvényt is érintené. Arra hívták fel a figyelmet, hogy a „kizárt (népszavazási) tárgykör nemcsak a hatályos költségvetési törvényt jelenti, hanem valamely jövőbeni kiadást is

Összejött volna?

Hihetetlenül rövid idő alatt hihetetlenül sok támogató aláírást gyűjtöttek a szakszervezetek azért, hogy megvalósuljon egy magánkezdeményezés: a férfiak is elvehessenek nyugdíjba 40 év munka után. Egyes számítások szerint már csaknem százezer támogató írta alá az íveket, amikor derült égből villámcsapásként jött a hír: az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek minősítette a Kúria korábbi határozatát, miszerint meg lehet kezdeni a gyűjtést. Az eredeti engedély szerint még bő másfél hónap lett volna arra, hogy összegyűljön a szükséges mennyiségű aláírás. Egyesek szerint november 5-éig összegyűjtött volna a népszavazás kiírásához szükséges, 200 ezer név és az azt hitelesítő személyes adat.

vagy olyan kérdést, amelyből a hatályos költségvetési törvény módosítása következik”.

Hozzá tették: a feltett kérdésből – eredményes népszavazás esetén – a nyugellátásokra a költségvetési törvényben előírt összeg kötelező emelése következne, ezért az elképzelés az ország éves költségvetéséről szóló törvényt közvetlenül és jelentős módon érintené.

Az Ab döntése következtében a Kúriának új – az Ab döntésének megfelelő tartalmú – határozatot kell majd hoznia az ügyben, az alapján pedig a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) ismét dönthet arról, hogy hitelesít-e a népszavazási kérdéseket, végeredményben szintén az Ab döntésével összhangban.

Köszönet

A VDSZ vezetősége megköszöni annak a 17 ezer kollégának és szimpatizánsnak, aki aláírásával és munkájával segítette a gyűjtést. Nagyon sajnáljuk, hogy a politika hatalmánál fogva ismét keresztbe tett egy kezdeményezésnek, amely a nyugdíjakról szólt. De a VDSZ nem adja fel a küzdelmet, amelyet hosszú évek óta folytat a rugalmas nyugdíjlehetőség bevezetéséért, mert tisztában van azzal, hogy a működési területén a férfiak és a nők nem élnek meg átlagos 65 évet. További küzdelemben számítunk mindenkire, nem csak arra a 17 ezer emberre, aki most az aláírásával támogatott minket.

OKTÓBER 7.

Tisztes munkát, tisztességes bért!

Október 7-e a tisztos munka világnapja, amelynek alkalmából idén is a világ számos pontján, különböző akciókkal hívták fel a szakszervezetek a figyelmet arra, hogy munkavállalók tízmilliói dolgoznak tisztességtelen feltételekkel, embertelen körülmények között, törvénytelenül.

A tisztos munka fogalmát eredetileg 1999-ben a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (International Labour Organisation, ILO) vezette be a nemzetközi életbe. Azóta a világ számos pontján ezen a napon – október 7-én – hívják fel a figyelmet a tisztességes munka és az ezért járó tisztességes bérezés fontosságára.

A legtöbb ember számára a tisztos munka hiánya egyenlő a szegénységgel. Erre utal például, ha egy országban magas a munkanélküliségi arány, és a kevés munkalehetőség miatt különösen nagy a szegénység, tömegesen és rendszeresen megsértik a munkavállalók jogait, hiányzik az alapvető jövedelmbiztonság, a munkahelyeken bizonytalanság és félelem uralkodik, s minden eszközzel akadályozzák – de legalábbis korlátozzák – a szakszervezetek megalakulását, vagy munkáját.

Ezen a napon a szakszervezetek különféle akciókkal hívták fel a figyelmet világszerte arra, hogy a munkavállalók tízmilliói dolgoznak tisztességtelen munkafeltételek, olykor embertelen körülmények között. Október 7-én Magyarországon is tartanak szakszervezeti rendezvényeket, többnyire látványos villámcsődületen, rövid utcai előadásokon népszerűsítik a nemzetközi napot.

„Véget kell vetni a kapzsiságnak”

Ezt a napot találta alkalmasnak a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) is arra, hogy közvélemény felhívását: „Véget kell vetni a kapzsiságnak, az egyenlőtlenségnek, a dolgozók nagyobb védelméhez hatékony, sikeres szakszervezetekre van szükség”. A kormányoknak, a vállalkozóknak elemi kötelessége azonos létfeltételeket teremteni az emberek számára – hangsúlyozták. Munka-

helyeket, megfelelő munkakörülményeket, tisztos megélhetést biztosító jövedelmet kell biztosítani mindenkinek – jegyezték meg.

Mint írták, a gazdasági válságot és annak utóhatásait milliónyi dolgozó nyögi, de mindössze 7 százalékuk tömörül szakszervezetbe, miközben százezer várják, hogy nagyobb védelemben, biztonságban legyen részük. Ezt a szakszervezetek, a kollektív érdekvédelem nyújthatja csak, ezért létfontosságú, hogy minél több aktív tagja legyen a mozgalomnak – emelték ki.

A közleményben kitérnek a MASZSZ programjára a dolgozói szegénység felszámolására, aminek fontos eleme, hogy minden teljes munkaidőben dolgozó legalább a mindenkori létminimumnak megfelelő nettó összegű bért kapja meg.

Párbeszéd

Október 9-én jelentették be hatalmas meglepetésre, hogy az idei Nobel-békedíjat Wided Bouchamaoui, a tunéziai szakszervezet, a General Labour Union (UGTT) főtitkára, Houcine Abbassi, a tunéziai emberi jogi szövetséget vezető

Abdessattar ben Moussa, illetve a National Bar Association elnöke, Mohamed Fadhel Mahmoud kapta. A díjat a kvartettnek ítélték oda, mert oroszánrészt vállaltak abban, hogy Tunézia politikai vezetése az arab tavasz után békés, demokratikus módon alakuljon át. A Nobel-bizottság szerint a díjjal bátorítani akarják a tunéziai embereket is, és remélik, más országok is követni fogják a példát. Miért üzenet ez nekünk itt Magyarországon, a VDSZ tagjainak és a szervezetet kívülieknek is?

Számtalan ügyben érhetnénk el érdemi eredményt, ha Tunéziához hasonló módon a párbeszédet tartaná a hatalom elsődlegesnek. Nem a nemzeti konzultációra gondolok, hanem a munka világát érintő kérdésekre. Oktatás, szakképzés, nyugdíj, béremelés, és folytathatnám a sort.

Nem állítom, hogy nálunk munkavállalónál, szakszervezeteknél van a bölcsék köve, de ha csak a VDSZ 100 évére gondolok, akkor meg kell állapítani, hogy sok tapasztalatot szereztünk így, közösen. Mennyivel könnyebb lehetne az életünk, ha a munka törvénykönyvével kapcsolatban, vagy a nyugdíjak rugalmasságátételében érdemben tárgyalhatnánk!

A gázipar teljes átszervezésében együtt küzdünk a dolgozókért, a munkahelyek megtartásáért, de még nem látjuk tisztán a megoldást. Egy biztos: halvány reménysugár a legutóbbi javaslatunk, amelynek célja a szakmai egyeztetés, egy erre alkalmas fórum létrehozása.

De a Nobel-békedíj odaítélése mást is üzen. Azt, érdemes küzdeni, partnereket keresni céljaink megvalósításához.

A példák persze nem egyediek. Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) 13. kongresszusának illusztris vendégei is az érdekegyeztetést emelték ki legfontosabb értéknek. Jean-Claude Junkers az Európa Bizottság elnöke is ezt mondta. Érdemes lenne a magyar politikuskoknak is időnként megszívlelni az üzeneteket.

Világszerte tapasztaljuk, hogy elemi érdeke a munkáltatóknak is a munkabéke megőrzése és a szakszervezetekkel történő hosszú távú megállapodások. A Nobel-békedíj odaítélése e tunéziai négyesnek ezt az üzenetet erősíti.

Nekünk pedig azt üzeni, szerveződni kell, mert csak így tudunk érdemben eredményeket elérni.

„Jó szakember mindig kell”

Nem járnak-e majd rosszabbul a gáziparban dolgozók, megmaradnak-e a kollektív szerződésben kialakított szakszervezeti „vívmányok”, s lesz-e majd továbbra is prémium az ágazatban, miután minden gázszolgáltatót – is – bekebelez az Egységes Nemzeti Közműszolgáltató (ENKSZ)? Ilyen és ehhez hasonlóan izgalmas kérdésekről is tárgyaltak a küldöttek az október elejére összehívott Gázipari Szakszervezeti Szövetség küldöttértekezletén. A tanácskozás második „felvonásán” a meghívott vendég, az ENKSZ vezérigazgatója válaszolt az érdekesítő felvetésekre.

Együtt könnyebb lesz

A Gázipari Szakszervezeti Szövetség arra biztatja a szakszervezeti tagokat, hogy tartsák fenn tagságukat, a szervezeten kívülieknek pedig azt ajánlja, hogy lépjenek be, akárhová is kerülnek az átalakulás során. A GSZSZ szerint ugyanis az átalakulás során csak a megszerzett juttatások megtartásáért és a minél jobb anyagi és munkahelyi körülményekért. A szövetség azt tanácsolja minden, az átalakulásban érintett munkavállalónak, hogy bármilyen munkahelyi probléma megoldásához a helyi szakszervezeti vezetőtől kérjen segítséget.

Csaknem harminc szakszervezeti és üzemi tanácsi vezető érkezett az október elejére összehívott Gázipari Szakszervezeti Szövetség küldöttértekezletére, a VDSZ Benczúr utcai székházába. A kétrészes tanácskozás első „felvonásában” a hivatalos kötelezettségnek kellett eleget tenni: az új PTK-nak megfelelően módosítani az alapszabályt.

A szünet után egy sokkal izgalmasabb téma, a teljes hazai gázszolgáltatás állami kézbe kerülése – az Egységes Nemzeti Közműszolgáltatóhoz való integrációja – és annak részletei kerültek terítékre. A tanácskozásnak erre a részére a VDSZ meghívta Németh Lászlóné államtitkár is, ám ő egyéb elfoglaltságaira hivatkozva Horváth Péter Jánost, az ENKSZ vezérigazgatóját, a Főgáz Zrt. igazgatótanácsának az elnökét kérte meg, helyettesítse őt a megbeszélésen, amelyen minden szolgáltató – a GDF-SUEZ, az EON-DDGÁZ, az EON-KÖGÁZ, a FŐGÁZ és a TIGÁZ – küldöttét részt vett.

Hogyan tovább?

Hogyan tovább?

Már a Miniszterelnökségre előzetesen elküldött kérdésekből is kiderült, hogy a több ezer munkavállalót az foglalkoztatja leginkább, hogy milyen jövőt hoz nekik a gáziparban belüli átalakulás. Mint ismert, a rezsiszükséglet miatt az amúgy is veszteséges szolgáltatók vissza akarják adni az államnak az egyetemes szolgáltatást, amelyet a jövőben a már állami tulajdonú FŐGÁZ kap meg – ez a cég lesz a legnagyobb, ha nem az egyetlen munkáltató –, az Egységes Nemzeti Közműszolgáltató égisze alatt. Csökkennek-e majd a bérek az új tulajdonosnál, lesznek-e prémiumok, ér-

vényes lesz-e a korábbi cégeknél megkötött kollektív szerződés, s tulajdonosként mit tesz majd az állam az ágazatban dolgozók fiatalításáért – faggatták a vezérigazgatót csaknem egy órán keresztül a küldöttek. A szakszervezetek számára a legfontosabb kérdés azonban mindenképpen az volt, hogy egyáltalán sikerül-e megtartani a munkahelyeket. Kérdéses az is, hogy a FŐGÁZ a 3,3 millió magyarországi lakossági fogyasztó ellátását hogyan tudja megvalósítani: az adatok integrációjához rövid időn belül óriási informatikai fejlesztést kell végrehajtani, vagy komplett társaságot megvásárolni. Ez utóbbi történt a GDF-SUEZ tulajdonában levő GSM Zrt. megvásárlásakor, amelynek következtében a GDF-SUEZ egyetemes szolgáltatói tevékenységénél csak a cégtáblát és a logót kell kicserélni Főgáz-ra.

Senki nem járhat rosszabbul!

A szolgáltatás egységesítésével egyáltalán nem az a célja a kormánynak, hogy a jelenleginél rosszabbul járjanak a dolgozók, bár természetesen semmire nincs garancia – szögezte le Horváth Péter János. A kollektív szerződésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy azok tartalma a törvényi előírás szerinti egy évig az új munkáltatónál is kötelezően érvényesek lesznek. A prémiumok megtartásával kapcsolatban jelezte, hogy az állami szektorban nem jellemző ez a fajta juttatás, így erre ne számítsanak majd az érintett dolgozók. A vezérigazgató azonban nem zárkózott el a ma is érvényben levő Gázipari Kollektív Szerződés megújításától, ám megjegyezte,

VDSZ: Kétoldalú egyeztető fórumot!

Kétoldalú egyeztető fórum felállítását szorgalmazza a Miniszterelnökségnél a vegyipari szakszervezet (VDSZ), hogy érdekvédőként segíthesse a gázipari dolgozók Első Nemzeti Közműszolgáltató Zrt-be (ENKSZ) történő átvételét, a korábbi munkahelyükön megszerzett jogok lehetőség szerinti érvényesítését. A VDSZ attól tart, hogy az integrációs henger beindulásakor azonnal elveszhetnek például a kollektív szerződésekben

kialakított, s a törvény szerint még legalább egy évig érvényes szakszervezeti „vívmányok”. A szakszervezet részletes javaslatot tesz a Miniszterelnökségnek a fórum létrehozására és annak működtetésére. A szakszervezetek ugyanis attól tartanak, hogy az egységes szolgáltatási rendszer küszöbén álló ágazatban a most még megnyugtató ígéretek ellenére később óhatatlanul sérülnek majd a munkavállalói jogok.

Jó tudni

A gáziparon belül nagy átalakítások zajlanak, ezek nemcsak a fogyasztókat, hanem a munkavállalókat is nagymértékben érintik.

Az átalakulás során a munkahelyek megőrzése érdekében a szakszervezet folyamatosan egyeztet a munkáltatókkal.

A tárgyalások fenntartásában kiemelkedő szerepe van a Gázipari Szakszervezeti Szövetségnek, amelynek minden hazai gázszolgáltatónál van tagja, és a VDSZ-en belül fontos ágazatot alkot.

Jelenleg minden gázszolgáltatónál van érvényes kollektív szerződés, amelyek megtartása kiemelkedően fontos feladata a szakszervezetnek.

ezt az új munka törvénykönyvéhez (Mt.) kell igazítani és a tartalmi elemeit ennek megfelelően felülvizsgálni.

A szakmai közönség elégedetten hallotta a vezérigazgatótól, hogy nyitott a Gázipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (ÁPB) beindítására, ám ennek a lehetséges módjait szakértőktől is meg kell kérdezni. A szakmai beszélgetésen az is kiderült, hogy a FŐGÁZ év végéig el fogja készíteni az egész tevékenység átvételére vonatkozó üzleti tervét.

A szakképzéssel „foglalkozni kell”

Az ENKSZ vezérigazgatója a küldöttek felvetésére elismerte, hogy a demográfiai helyzettel – „öregszik” a szakma – és a szakképzéssel is foglalkozni kell. Igaz – mondta –, a szakma öregedése, pontosabban a fiatalítás a majdani nyugdíjasok pótlásával is meg fog oldódni – a nyugdíjazás az esetleg szükséges létszámcökkentésre is alkalmas megoldás lesz –, de a lehetőségeket és megoldási variációkat részletesen fel kell mérni.

A tanácskozás befejezése előtt Székely Tamás, a VDSZ elnöke felvetette: hasznosnak tartaná az integrációs folyamat lebonyolításának idejére kétoldalú – szakszervezeti és kormányzati – szakmai egyeztető fórum létrehozását. Ez elsősorban a munkavállalók érdekében, a szakszervezetek által az elmúlt évtizedekben megszerzett jogok lehetséges megtartása érdekében lenne fontos érdekvédelmi felügyeleti lehetőség. A szakszervezet közvetítő szerepet is vállalna a munkáltató és a munkavállalók között. Az ENKSZ vezérigazgatója nem zárkózott el az ötlet elől, ám kérte, állítsa össze és küldje el neki a szakszervezet az ezzel kapcsolatos részletes elképzelését.

A megbeszélés végén Horváth Péter János megnyugtatóan megismételte: a jó munkaerőre a jövőben is szükség lesz.

KÖZÖSSÉG, SZOLIDARITÁS

ETUC: Nemzetközi kapcsolatok nélkül nem megy

Szeptember végén tartotta 13. kongresszusát az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC). A nemzetközi rendezvényen, Párizsban a magyar szakszervezeti mozgalom is legfelsőbb szinten képviseltette magát. A kongresszuson elhangzottak is alátámasztották: a szakszervezetek számára különösen fontosak a nemzetközi kapcsolatok. Az országhatárokon átívelő közösségből a magyar szakszervezeti mozgalom sem maradhat ki, nem maradhat elszigeteltségben.

Bár a munkahelyi érdekvédelem elsősorban az üzem területén belüli viszonyokra vonatkozik, a szakszervezetek nem csupán a munkaügyi kapcsolatokkal vagy gazdaságpolitikai területekkel foglalkoznak. A mozgalom alapértékeivel – mint a diszkrimináció tilalma és a szolidaritás – szorosan összefügg a felelősségvállalás a hazai és az európai szinten is a demokráciát érintő kérdésekben. Ezt a kongresszuson két felszólaló, Jean-Claude Juncker az EB elnöke, és Martin Schulz az Európa Parlament elnöke is kiemelte. A több mint száz éves hagyományra és tapasztalatra építő szakszervezeti mozgalom bevonása a társadalmi párbeszédbe felbecsülhetetlen gyakorlati haszonnal járna – szögezték le a kongresszus felszólalói. Jól látszik, hogy az Unió is keresi a problémákból való kiutat, de megoldásaiban az egyeztetés – különösen a szakszervezetekkel, munkáltatókkal – elkerülhetetlen és megkérdőjelezhetetlen – összegezték a felszólalók.

Aggasztó jelek

Másrészről érdemes lenne ugyanakkor meghallgatni a nemzetközi szakszervezeti mozgalom társadalom- és foglalkozáspolitikai ajánlásait azoknak, akik aggódnak a szélsőséges politikai erők megjelenése miatt Európában. Gyakran hangoztatott igényünk, hogy a kormányok hagyjanak fel a munkavállalókat védő intézmények lebontásával, s állítsák meg a bizonytalan foglalkoztatási formák – például a rövidtávra szóló szerződések és a kikényszerített önfoglalkoztatás – elterjedését. Ezek közvetlen hatása ugyanis, hogy a jövőt illetően egyre nő az európai társadalmakban a bizonytalanság és félelem, ami fogékonytá teszi az érintetteket a szélsőséges politikai magyarázatokra. Ebben a tekintetben különös figyelmet kell fordítanunk a munkanélküli fiatalokra, akiknek aránya Európában kirívóan magas. Az aktív 25 év alattiak közül minden ötödik munkanélküli, és sajnos ez az arány Magyarországon sem sokkal jobb. Mindez rontja a társadalmi felemelkedés esélyeit, ami kiszolgáltatja a fiatalokat a szélsőséges politikai pártoknak.

A 60 millió tagot számláló ETUC 1973-ban alakult.

Jean-Claude Juncker

Juncker: Társadalmi párbeszédet!

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke szükségesnek nevezte a társadalmi párbeszéd újraindítását is, amelyben az Európai Szakszervezeti Szövetségnek még erősebb tényezővé kell válnia. Álláspontja szerint a határozatlan idejű munkaszerződésnek kellene „normális munkaszerződéssé” válnia Európában a határozott idejű és egyéb átmeneti szerződések helyett.

A globalizáció már annyira természetessé vált, hogy az utóbbi évtizedben nem is teszünk külön említést róla. Gyakran meglepedezik arról a hazai közvélemény döntő többsége, hogy a szakszervezetek nemzetközi kapcsolatkeresése és szerveződése mintegy fél évszázaddal megelőzte az Európai Unió, de még az ENSZ létrejöttét is. Az európai és globális szociális konfliktusok enyhítése kapcsán, ahogyan a múltban, úgy a jövőben is fontos feladat hárul ezekre a nemzetközi szakszervezeti kezdeményezésekre.

A kelet-európai demokratikus rendszerátalakítások után felgyorsult a globalizációs folyamat, valamint az államok és multinacionális cégek egymástól való függése. Ebben a tekintetben új feladat hárult a nemzetközi szakszervezeti mozgalomra – hangozott el az Európai Szakszervezeti Szövetség 13. kongresszusán, amelyet ezúttal Párizsban rendeztek meg. A globalizációs folyamatban helyzeti előnyben vannak a munkáltatók és szervezetek. Az egyes államok kormányai még Európában is – azon belül főleg térségünkben – az olcsó munkaerővel, a munkavállalót és az érdekvédelmi szervezetek védő szabályozások fellazításával kívánnak versenyezni, kiszolgáltatva ezzel a dolgozókat a befektetőknek. A multinacionális cégek korábban tehát a nemzetközi szakszervezeti együttműködésekkel sokat lehet tenni azért, hogy csökkenjen ez a kiszolgáltatottság. Mind az országos és ágazati, mind az egyes multinacionális cége-

ken belül is szükség lehet a dolgozói és szakszervezeti egyeztetésekre – állapították meg a kongresszus felszólalói. Utóbbi esetben a munkahelyi érdekvédők partnerei lehetnek a menedzsmentnek is a cég nemzetközi stratégiájának kidolgozásában. Az egyes országok dolgozói azonban szembe is kerülhetnek egymással még ugyanazon cégen belül is, hiszen a munkahelyteremtés ára gyakran egy másik országban végrehajtott leépítés. A nemzetközi találkozók célja ezért többek között a konkrét javaslatok és stratégiák megtárgyalásán túl annak a bizalmi légkörnek a megteremtése, amely elengedhetetlen feltétele a szakszervezeti mozgalomra annyira jellemző kölcsönös szolidaritásnak.

Martin Schulz

Hallgatni kellene a szakszervezetekre

A jelenlegi helyzetben érthető módon többeket érdekel a menekültinvázió, mint a már távolba vesző gazdasági válság közép- és hosszú távú következményei. A menekültek motivációi, a válsággócok kialakulása azonban szorosan összefüggnek a globális egyenlőtlenséggel, aminek kezeléséhez ki kell terjeszteni a munkavállalókat védő szabályokat és garanciákat. A menekültválság munkaügyi következményeit is meg kell vizsgálni, hiszen a jelenlegi közéleti vitákban mindenki vaktában dobálózik a számokkal, miközben nincsenek tisztában az egyes ágazatok és nemzetgazdaságok valódi helyzetével. A kérdés higgadt értékeléséhez ráadásul a szakszervezetek

François Hollande

Anne Hidalgo: Megtisztelő

Anne Hidalgo

Megtisztelőnek tartotta Anne Hidalgo polgármester azt, hogy az ETUC 13. kongresszusát Párizs rendezhette. Mint mondta, korábban maga is munkaügyi felügyelő és szakszervezeti harcos volt,

ezért vallja, hogy a vállalatok nem lehetnek nyereségesek, ha a munkavállalókat nem tartják tiszteletben.

Beszédében rámutatott: Európában egykor a szociális párbeszéd a szociális előrehaladás eszköze volt, az európai jogszabályok hozzájárultak a munkavállalók védelméhez. Most azonban Európát a neoliberais modell veszélyezteti. A szociális párbeszéd újraindítása mellett érvelő polgármesterasszony köszöntő beszédében kitért arra is, hogy örül a görögök mentőcsomagjának és megköszönte François Hollande francia köztársasági elnök ezel kapcsolatos munkáját. A migránsügyet illetően kijelentette: hiszi, hogy Európa humanitárius céljainak megfelelő módon kell eljárni.

szervezeti kultúrája is segítheti, hiszen a nemzetközi szakszervezeti föderációk, mint az ENSZ szakosodott szervezeteként működő Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) is, képesek a kultúrák közötti közvetítésre. Általánosan is igaz tehát, hogy az európai problémák kezeléséhez szükség van az unió szociális dimenziójának erősítésére is. Érdemes lenne tehát hallgatni a szakszervezetekre.

Hiszem, hogy a szakszervezeti mozgalomra ma Magyarországon fontosabb szerep hárul, mint az ezredforduló óta bármikor. Hiteles és okos szakszervezeti politika nélkül nem csak

tagjaink, hanem a munkavállalók milliói maradhatnak érdekképviselő nélkül egy olyan rendszerben, amelyben a pártokat a választások közötti szünetekben nem különösebben érdeklik az emberek napi gondjai. Az előttünk álló kihívás óriási: méltónak kell lennünk, hogy tagjainkat és a munkavállalók széles köreit a közéleti vitákban és a munkahelyeken egyaránt képviseljük. Ehhez pedig modern, a 21. század követelményeire igazodó szervezetre és működésmódra van szükségünk. Ezen kell dolgoznia minden felelős szakszervezeti vezetőnek.

Székely Tamás

JAPÁN VENDÉG A VDSZ-BEN

Yoshio Sato meglepődött

A hazánkban működő japán tulajdonú cégeknél tapasztalható problémákról, azok megoldási lehetőségéről és további együttműködésről is egyeztetett a Yoshio Sato az IndustriAll-JAF főtítkára a VDSZ székházában, szeptemberben. A vendéglátók a beszélgetésen egyebek között a japán Torey céggel közös európai üzemi tanács létrehozását szorgalmazták, mert a cégnek Magyarországon kívül Franciaországban is van gyára.

Ez az Üt. japán cégeknél ismeretlen, de a főtítkár leszögezte: ő nyitott a kezdeményezésre. Alábbi írásunk összeállítás a beszélgetésből.

Röviden Yoshio Satoról

A Tokió-i energiacégnél, a Fukushimai atomerőműnél dolgozott, majd ezt követően, 13 évvel ezelőtt lett szakszervezeti vezető az ágazati szövetségnél. A magyarországi látogatására alaposan felkészült, a VDSZ-hez érkezése előtt előadást hallgatott a magyarországi politikai-gazdasági helyzetről. A VDSZ-szel évtizedek óta jó kapcsolatokat ápol a szövetség, és ez a látogatás újabb fejezetet nyitott a két ágazati szervezet közös munkájában.

Kötetlen beszélgetést tervezett a VDSZ meghívására a szakszervezethez látogató japán Yoshio Sato, az IndustriAll – JAF főtítkára és a hazánkban működő japán cégeknél dolgozó magyar szakszervezeti vezetők. A delegáció tagjai számos érdekességet megtudtak egymásról, pontosabban a két ország eltérő munka- és szakszervezeti kultúrájáról. Elsőre talán sokak számára meglepő lehet, hogy a VDSZ éppen japán szakszervezeti vezetőt próbál az eddigieknél szorosabb kapcsolatot kiépíteni, ám ha belegondolunk, hogy mennyi, a „felkelő nap országából” ideteleptült cég működik már Magyarországon, akkor azonnal értelmet kap a meghívás és a látogatás. Ráadásul ezeknél a cégeknél egyáltalán nem zavartalan a cégvezetés és a szakszervezetek kapcsolata. Egyebek között erről, s még számos hasznos és érdekes témáról is beszélgettek a házigazdák – a VDSZ elnöke, alelnöke, s a titkárság egyik tagja, valamint öt szakszervezeti tisztségviselő – a vendéggel.

Sato: Otthon tudják, hogy itt vagyok

A japán JAF szakszervezet főtítkára „elárulta”, hogy a magyar telephellyel rendelkező japán anyavállalat vezetői is tudják, hogy ő most Magyarországon, a VDSZ-nél van. Annak ellenére, hogy ott nagy érdeklődéssel kísérik ezt az útját, rá nézve, és egyéb szempontból sem lesz a látogatásnak hátránya következménye. Az viszont biztos – mondta –, hogy a beszélgetések részleteiről és az elhangzott problémákról Japánban be fog számolni az ottani szakszervezeteknél, és a munkáltatóknál is. – Mert meggyőződésem – szögezte le –, hogy az, amit most hallok önöktől, arról Japánban, az anyacégnél nem tudnak, tehát új információk lesznek. Így az IBIDEN, a Bridgestone és a Toray japán szakszervezeteinél nagy kíváncsisággal várják, hogy elmeséljem a magyar kollégákkal folytatott beszélgetés tapasztalatait – üzenté mindenkinek a főtítkár.

A HR-es mindig hárit?

Általános témaként szóba került, hogy egyes cégeknél nem veszik komolyan a szakszervezetet, a cégvezetés úgy tesz, mintha nem is létezne. A munkavállalók félnek belépni a mozgalomba, nehéz új tagokat szervezni, így előfordul, hogy taglétszám nem is éri el a munkavállalók 10 százalékát, ezért a szervezet nem reprezentatív. Az is igaz – mondták a beszélgetés résztvevői - hogy gyakran nem a japán, hanem a magyar vezetés utasítja el a párbeszédet a szakszervezettel.

Yoshio Sato az elhangzott felvetésekre elmondta, hogy ez a jelenség az egész világon létezik. Általában az a tendencia, hogy a japán érdekeltségű cégeknél tapasztalható problémákat eltítkolják a helyiek, s általában csak jó dolgokról tájékoztatják az anyacég vezetését.

Így aztán a legmagasabb körökben nem is feltételezik a szakszervezet és a cégvezetés közötti ellentétet. Azért különös jelentőségű a magyarországi konzultáció, mert közvetítőként szélesebb információkat tudnak a szakszervezetek eljuttatni a cégek központi vezetéséhez.

Székely: Legyen Európai ÜT!

A vendégek még hosszan beszélgettek a két ország munkajogi és munkavédelmi feltételeiről is, amelyek közül néhányra rácsodálkozott a japán szakszervezeti vezető. A találkozó befejezése előtt Székely Tamás, a VDSZ elnöke felkérte Yoshio Satorót, hogy támogasson egy, a Toray céggel kapcsolatos elképzelést, az európai üzemi tanács megalakítását. Mint ismert, ilyen munkáltatói és szakszervezeti egyeztető fórumot azok a cégek szoktak létrehozni – minden esetben a szakszervezet nyomására -, amelyeknek Európán belül több országban is van telephelyük. Ezen a fórumon a különböző nemzetiségű érdekvédők és cégvezetők képviselői egyszerre egyeztetnek bizonyos kérdésekben, közös problémákban. Sato elmondta, hogy a japán cégeknél ez eddig nem volt jellemző, ám szerinte jó ötlet, s mivel a Toray-nak Franciaországban is van telephelye, közvetíteni fogja a felvetést. Székely Tamás azt is felajánlotta, hogy a VDSZ a megalakításban aktív szerepet vállalna.

(Az összefoglaló Richter Nóra jegyzete alapján készült)

A VÁRTNÁL ALACSONYABB AZ INFLÁCIÓ TÖBBET ÉRNEK a bérek és a nyugdíjak

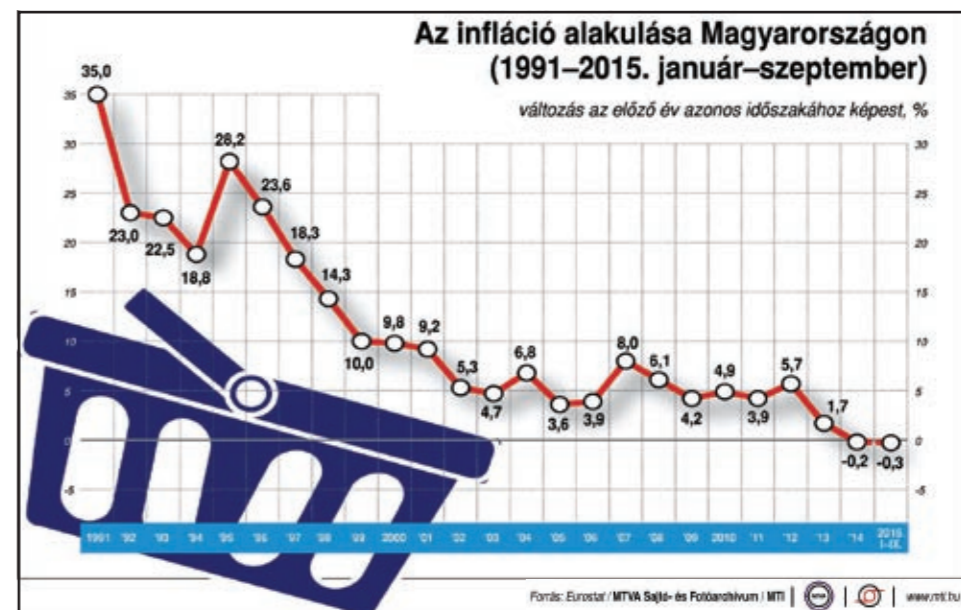
A szeptemberi mínusz 0,4 százalékos inflációs adat alacsonyabb a piaci várakozásnál, az elemzők azonban átmenetinek tekintik a negatív tartományba csúszást és éves átlagban nulla százalék körüli inflációra számítanak. Az alacsony inflációs adat azt mutatja, hogy a bérek és a nyugdíjak többet érnek, mint egy évvel ezelőtt – kommentálta több szakértő is a hírt, különféle fórumokon, egyebek között az MTI-n.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) közölte: szeptemberben 0,4 százalékkal alacsonyabb volt a fogyasztói árak átlagos szintje, mint egy évvel korábban. Augusztushoz viszonyítva pedig 0,6 százalékkal csökkentek az árak.

A Takarékbank elemzőjének az MTI-hez eljuttatott kommentárja szerint a vártnál alacsonyabb inflációt az élelmiszerárak és szolgáltatói árak vártnál kisebb növekedése okozhatta. Az elemzők szerint az idei átlagos infláció nulla százalék közelében lehet. Az élelmiszerárak egy év alatt 0,8 százalékkal emelkedtek, azonban az előző hónapoz képest 0,2 százalékkal mérséklődtek. Egy év alatt a háztartási energiaárak 2,7 százalékkal, az egyéb cikkek árai 6,9 százalékkal, ezen belül az üzemyanyagárak 17 százalékkal csökkentek.

Elemzők szerint a következő hónapokban újra növekedésnek indulnak az árak. A várakozások szerint az emelkedés mérsékelt marad, decemberig 1,6 százalékra nőhet az infláció az üzemyanyagárak tavalyi év végi jelentős csökkenése miatti bázishatás következtében, ami januárban lehet a legerősebb. Ekkor 2,5 százalék közelébe emelkedhet az infláció, majd később 2 százalékra mérséklődhet.

A fogyasztói árindex a jövő év második felében kúszhat újra 2,5 százalék fölé, de a 3 százalékos inflációs célt várhatóan így sem éri el 2017 közepe előtt, ami tartóssá teheti az alacsony kamatozatokat. A makroelemzők jövőre 2,4 százalék közeli átlagos inflációt várnak, hozzátéve: a jövő évi infláció enyhe lefelé mutató kockázatot jelent a sertéshús áfájának csökkentése.

Az NGM szerint

A Nemzetgazdasági Minisztérium közleménye szerint az év egészében a konvergenciaprogramban közölt nulla százalék körül alakulhat az infláció. Az üzemyanyagárak nagymértékű csökkenése mellett a tavalyi indult ingyenes tankönyvrendszere is szerepet játszott az árak alakulásában. Legalábbis az NGM szerint.

Növekvő reálérték?

A csökkenő árszínvonalnak köszönhetően növekszik a bérek és a nyugdíjak reálértéke, így a háztartások által elkölthető jövedelem, amely a fogyasztás élénküléséhez és gazdasági fellendüléshez vezet – olvasható a gazdasági tárca – NGM – közleményében.

A tejtermékek árcsökkenése szeptemberben önmagában 0,3 százalékponttal mérsékelt az éves inflációs rátát, tette hozzá az elemzés, emlékeztetve az uniós tejkvóta eltörlésének hatására. Az MNB elemzése szerint mind a tartós, mind a nem-tartós iparcikkek ára növekedett tavaly szeptemberhez képest, de az emelkedés dinamikája az alacsony importárak árleszorító hatása miatt változatlanul mérsékelt.

A feldolgozott élelmiszerek szezonálisan igazított árai mérséklődtek. Az árindexet az elmúlt hónapokban érdemben befolyásolta a tej és a tejtermékek árcsökkenése az uniós tejkvó-

ta eltörlése miatt. A tejtermékek árcsökkenése szeptemberben önmagában 0,3 százalékponttal mérsékelt az éves inflációs rátát. (A KSH adatai szerint a tej ára 12,4 százalékkal esett tavaly szeptember óta és egyedül szeptemberben 1,7 százalékkal augusztushoz hasonlítva.)

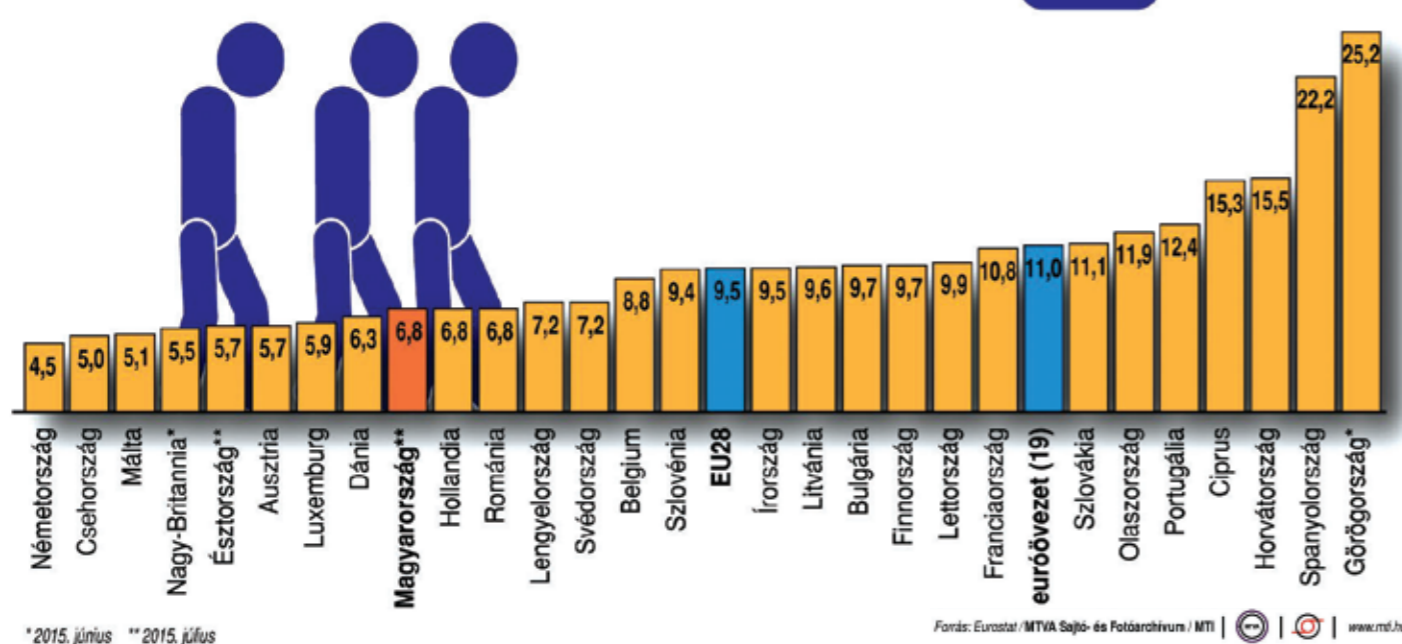
A feldolgozatlan élelmiszerek szezonálisan igazított árszintje 0,8 százalékkal növekedett augusztushoz viszonyítva, amit elsősorban a friss zöldségek áremelkedése magyarázott. A piaci szolgáltatások árai havi összevetésben 0,1 százalékkal csökkentek.

Az államtitkár szerint

A Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára, Banai Péter Benő az egyik televíziós csatornán tett elemzésében kitért arra, hogy a három nagy hitelminősítőnél Magyarország épp a befektetésre ajánlott kategória alatt van, illetve az egyik intézetnél pozitív kilátás szerepel, ami azt jelenti szavai szerint, hogy a közeljövőben várható a felminősítés. Kiemelte azt is, hogy az állampapírokat vásárló piaci befektetők már „beárazták” ezt a felminősítést. A magyar állampapírokat olyan alacsony kamaton lehet értékesíteni, amely összevethető nagyon sok befektetésre ajánlott országgal. Így előbb-utóbb a hitelminősítők is ugyanazt az értékelést fogják adni, mint az Európai Bizottság, a Nemzetközi Valutaalap vagy más elemző szervezetek – mondta Banai Péter Benő.

Munkanélküliség az EU-tagállamokban (2015. augusztus)

munkanélküliségi ráta, százalék

SZEGÉNY FIATALOK

Munkanélküliség terén a helyzet változatlan

A fiatalok globális munkanélküliségi aránya továbbra is jelentősen meghaladja a válság előtti szintet – tudta meg a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) tájékoztatójából az MTI. Annak ellenére magas maradt ez a szint, hogy kevesebb a munkanélküli fiatal, mivel a foglalkoztatásuk is visszaesett.

Globálisan a fiatal munkaerő csaknem 43 százaléka munkanélküli, vagy van ugyan munkája, de szegénységben él – szerepel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) Globális foglalkoztatási trendek a fiatalok körében 2015 című kiadványát összefoglaló tájékoztatóban. Az ILO közleménye szerint a fiatalok globális munkanélküliségi rátája továbbra is jelentősen meghaladja a válság előtti szintet. Bár a ráta 13 százalékon stagnált 2012 és 2014 között, ez még mindig jóval meghaladja a válság előtti 11,7 százalékat – áll a tájékoztatóban.

A jelentés előrejelzése szerint ez az arány 2015-re várhatóan eléri a 13,1 százalékot. Hozzáteszik: a fiatalok munkanélküliségi rátája annak ellenére magas marad, hogy kevesebb a munkanélküli fiatal, mivel a fiatal foglalkoztatottak száma is csökken.

Az ILO adatai szerint 2014-ben a munkanélküli fiatalok száma globálisan 73,3 millióra csökkent, ez 3,3 millióval kevesebb, mint a válság 2009-es csúcspontját jellemző 76,6 millió.

A nemzetközi szervezet jelentése szerint – amely az Eurostat adatait idézi – Magyarországon 2008 és 2014 között 11,5-ről 13,6-ra nőtt a 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi aránya a korosztályukban. A legmagasabb értéket 2013-ban mérték, ekkor 15,5 százalék volt a magyarországi ráta.

A tanulmányból kiderül, hogy a fejlett gazdaságokban és az Európai Unióban 2012-höz képest 1,4 százalékponttal csökkent a munkanélküliség a fiatalok körében. Kelet- és Délkelet-Ázsiában, a csendes-óceáni térségben, a Közel-keleten és Észak-Afrikában pedig nőtt a fiatalok munkanélküliségi rátája 2012 és 2014 között.

Több munkalehetőség, rosszabb minőség

A jelentés szerint a fejlett gazdaságokban emelkedett azoknak a fiataloknak a száma, akik munkát találnak, a munkahelyek minősége azonban elmarad a várakozásaiktól. Sokan szenvednek a hosszú távú munkanélküliségtől,

Az iskolából a munkahelyre

A felmérésben vizsgálták az iskolából a munkahelyre történő átmenetet is. Azok számára, akik stabil munkahelyre vágnak, az átmeneti időszak átlagban 19 hónapig tart világszinten. Az egyetemet végzett fiataloknak általában harmadannyi időre van szükségük ahhoz, hogy stabil munkahelyet találjanak, mint a csak általános iskolát végzetteknek – derül ki az ILO jelentéséből.

az Európai Unióban háromból több mint egy munkanélküli fiatal keres egy évnél hosszabb ideje munkát – derült ki a jelentésből.

Az ILO tanulmánya rávilágít a nemek között továbbra is fennálló szakadéka is: a fiatal nők részvételi aránya a munkaerőpiacon a legtöbb régióban jóval alacsonyabb a fiatal férfiakénál. A munkanélküliség is változatlanul nagyobb mértékben fenyegeti a nőket, mint a férfiakat.

A jelentés készítői szerint az alacsony jövedelmű országokban a fiatalok 31 százaléka nem rendelkezik semmiféle képzettséggel, szemben a közepes jövedelmű államok alsó, illetve felső sávjába tartozó országokkal, ahol ez az arány 6, illetve 2 százalék.

SZOLIDARITÁS

Szakszervezeti gondolatok miatt kirúgva

A Güntner-Tata egykori, a nevének elhallgatását kérő alkalmazottjának a kálváriája nem is olyan régen, alig néhány hete kezdődött azzal, hogy több kollégája jelezte neki: a munkavégzés körülményeivel, feltételeivel kifogásaik vannak, amelyek között – szerinte – már törvénybe ütköző dolgok is előfordultak – írta a Népszabadság. Elsősorban a túlórákkal, de a vizesblokk kialakításával kapcsolatban is megfogalmazódtak panaszok. Ekkor döntöttek az érdekvédelmi szervezet megalakításáról.

Ez az információ végül eljutott a társaság vezetőihez, akik – a volt dolgozó beszámolója szerint – találkoztak vele, s közölték, hogy a szakszervezet létrehozásának nem örülnek, de a problémákat, amelyekről addig nem tudtak, igyekeznek orvosolni. Ezután az érintett alkalmazott betegállományba kényszerült, s ezalatt kapott egy levelet a munkahelyétől, miszerint gondatlan munkavégzés miatt elküldik, az okozott hibája miatt keletkezett mintegy nyolcezer eurós kártérítést pedig követelik rajta. A munkás ezt vitatja, hiszen abban, hogy ilyen súlyos hibát nem követett el. Ilyen esetben ugyanis jegyzőkönyvet kellett volna felvenni, ilyen dokumentumról ő nem tud. Szerinte a szakszervezet-alapítás is lehet a háttérben. Szavai szerint volt kollégái azóta félnak, s többen például a Facebookon az ismerősei közül is törölték, neki szóban arra hivatkozva, nehogy ebből legyen bajuk.

A Vasas Szakszervezet figyelemfelhívó tüntetést szervezett azt követelve, hogy a dolgozók megalapíthassák a szakszervezetet, s a munkavállalóknak ne kelljen félelemben dolgozniuk. A szakszervezet egyelőre „kívülről támogatja” a folyamatot, a volt Güntner-dolgozót pedig nem hagyják magára – nyilatkozták. A szakszervezet vezetői kijelentették, jogi segítséget nyújtanak a kirúgott dolgozóknak, s az állítólagosan elkövetett hibája bizonyítását kérték a társaságtól. Hangsúlyozták: nem háborúskodást akarnak a vállalat és a

Egy kirúgott alkalmazott miatt tüntettek a szakszervezetek október elsején, Tatán, a Güntner-Tata Kft. előtt. Azt sejtik róla, hogy azért került lapátra, mert szakszervezet alapításába fogott.

A VDSZ szolidáris a kirúgott dolgozóval.

Vasas között. Kulturált mederben szeretnék az ehhez hasonló helyzeteket rendezni. Az ugyanis, hogy a dolgozók elégedetlenek, sem az alkalmazottnak, sem a vállalatnak nem érdeke – írta a lap.

A VDSZ szolidáris

A VDSZ szolidáris a kirúgott dolgozóval és a még állásban lévő kollégáival, az értük és a jogaikért, valamint az ügy rendezéséért tüntetett szakszervezetekkel – írta a demonstráció napján, szeptember 30-án tett nyilatkozatában a vegyipari szakszervezet. A VDSZ-nél – is – úgy látják, hogy a cég cáfolata ellenére megalapozottan gyanítható, hogy az azonnali hatályú felmondás és a kirúgott dolgozó szakszervezettel kapcsolatos tevékenysége között egyértelmű az összefüggés. „Ahogy a szakszervezeti mozgalomban világszerte, így hazánkban sem elfogadható az, ha egy szakszervezeti munkáját tisztességesen és jogszerűen végző kollégát kreált ürüggyel megpróbálnak megfélemlíteni, szándékától eltántorítani, ki-

rúgni. Ez számunkra is teljesen elfogadhatatlan, és tiltakozunk ellene” – írta szolidaritási közleményében a szakszervezet.

Sajnos, a VDSZ működési területén sem ritka, hogy a cégvezetés megpróbálja elhallgattatni, sőt kirúgni a szakszervezet alapításakor kezdeményező, jogos célokért kiálló munkavállalókat, sőt tiszttségviselőket is.

„Ezeket az inkorrekt eljárásokat a VDSZ és a teljes szakszervezeti mozgalom nevében határozottan visszautasítjuk, és felhívjuk valamennyi munkáltatónak a figyelmét arra, hogy tartózkodjon az ilyen jogsértő magatartástól – összhangban a Magyarországon is ratifikált ILO egyezményekkel –, mert ez sem a szakszervezetnek, sem az érintett cég jó hírnevének nem használ.”

A VDSZ a szolidaritási nyilatkozatában leközölte: a dolgozók és a cégek biztonságos működése miatt a szakszervezetek és a munkáltatók is a rendezett munkaügyi kapcsolatokban érdekeltek. Ez azonban a jogszabályok és a vállalt munkajogi normák keretén belül kell, hogy megvalósuljon.

„Szolidárisak vagyunk a jogaiban sértett kollégával, a demonstrációt szervező VASAS szakszervezettel, és a VDSZ nevében követeljük a helyzet mielőbbi megnyugtató rendezését” – szövegte le a szakszervezet.

SPANYOL PRECEDENS

Mi számít munkaidőnek?

Precedensnek is tekinthető, de mindenképpen iránymutató döntést hozott egy spanyol cég ügyében az Európai Unió Bírósága: munkaidőnek minősül az utazási idő, amelyet a lakóhelyük, valamint a munkáltatójuk által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltenek azok, akik nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel.

A szakmai anyagot készítette: Dr. Schnider Marianna, jogász

A helyi bírósághoz fordultak a biztonsági rendszerek üzembe helyezésével és karbantartásával foglalkozó spanyol Tyco vállalat dolgozói azzal, hogy állapítsa meg: munkaidőnek minősül az idő, amelyet a lakóhelyük és az aznapra kijelölt ügyfelek telephelye közötti utazással töltenek. A cég 2011-ben bezárta a regionális irodáit, és minden munkavállalóját a madridi központi irodához rendelte. A műszaki személyzet azonban Spanyolország több tartományában is kénytelen munkát végezni: a biztonsági berendezések különféle megrendelőinél kell a készülékeket üzembe helyezniük, a karbantartást végezniük. Tehát, nincs állandó vagy szokásos munkavégzési helyük. A munkavállalóknak a cég szolgálati autót és telefont is biztosított, utóbbit azért, mert ezen keresztül adta meg az ügyfelek és helyszínek listáját. A szerelőknek alkalmanként akár a 100 kilométert is többet kell utazniuk, de volt, hogy több mint három órás utat kellett megtenni. Ezen kívül hetente akár többször is fel kell keresniük a lakóhelyükhöz közeli logisztikai ügynökség irodáit is a szükséges anyagok, alkatrészek felvételéhez.

Döntsen a bíróságról!

Jogvita kerekedett abból, hogy a munkáltató csak az első ügyfélhez való megérkezés és az utolsó ügyfél elhagyása között eltelt órákat ismerték el munkaidőnek, miközben korábban, még az irodák bezárása előtt jóval kedvezőbbben járt el. Akkoriban a munkavállalóknak reggelente, a regionális irodában kellett felvenniük a szolgálati autót és az aznapi ügyfelek listáját, esténként pedig ugyanitt kellett leadniuk az autót. A munkaidő ennek megfelelően az irodába beérkezéstől az irodába való visszaérkezésig tartott.

A munkavállalók a spanyol bírósághoz fordultak jogorvoslatért, az viszont az Európai Unió Bíróságától kért állásfoglalást az

ügyben: az irányelv szerinti munkaidőnek minősül-e a lakóhely és az ügyfelek közti utazással töltött idő?

A bíróság úgy ítélte meg, hogy ezek a munkavállalók a tevékenységüket vagy feladataikat végzik a lakóhely és az ügyfelek közti utazással töltött idő alatt is.

„A munkaidő-irányelv szerint a munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, és tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően. Pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek.”

Az ítéletben a bíró kiemelte: ha ezeket az utazásokat nem vennék figyelembe, a Tycohoz hasonló munkáltatók követelhetnék, hogy kizárólag az üzembe helyezési és karbantartási tevékenységgel töltött idő tartozzon a munkaidő fogalmába. Ez viszont a „munkaidő-fogalom” elferdítését eredményezné, és sértené a munkavállalók biztonságának és egészségének védelmére irányuló célkitűzést.

A bíróság azt is megállapította, hogy a munkavállalók az utazás alatt rendelkezésre állnak, a munkáltató utasításaitól függetlenül, nem rendelkeznek szabadon az idejükkel, tehát dolgoznak.

Lényeges megemlíteni azt is, hogy a bíróság ítélete a munkavállalók díjazásának kérdését nem érinti: azt, hogy a munkaidőnek ezt a részét miként díjazza a munkáltató, a nemzeti szabályozás rendezheti.

Speciális magyar helyzet

A magyar szabályozás részben ellentétes az irányelvvel. A munka törvénykönyve szerint ugyanis nem számít munkaidőnek a munkavállaló lakó- vagy tartózkodási helyéről a tényleges munkavégzés helyére, valamint az onnan vissza történő utazás.

A határozat kizárólag azokat érinti, akik nem állandó vagy szokásos munkavégzési helyen dolgoznak. Nem érinti a döntés a kiküldetés és a munkaidő viszonyát sem.

A határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti, így hasonló ügyben a magyar bíróságra is kötelező.

A magyar szabályozásnak az irányelvvel való lehetséges ellentétére egyébként 2015 januárjában felhívtuk a figyelmet, a munkaidő-irányelv alkalmazásáról szóló nemzeti jelentés kapcsán.

Dr. Schnider Marianna jogász, Autonóm Szakszervezetek Szövetsége

SOKAN BUKHATJÁK A CSALÁDI PÓTLÉKOT

Oviba járni kötelező!

Megvonhatják január 1-től a családi pótlékot – átlagosan havonta 10-20 ezer forintot –, ha a gyerek nem jár óvodába. Az intézmény látogatása már most ös óta kötelező, de csak januártól „büntetik” a hiányzást.

A kisgyerekes családok biztosan tudják már: idén ősztől kötelező a három évesnél idősebb gyerekeket óvodába járatni. Arra viszont talán már kevesebben figyeltek fel az ide vonatkozó köznevelési törvény kihirdetésekor, hogy

januártól a családi pótlék megvonásával „büntetik” az indokolatlan és gyakori óvodai hiányzásokat. Ez korábban csak az iskolásokra vonatkozott, s közülük is azokra, akik 50 órát hiányoztak igazolatlanul. Januártól viszont az óvodai hiányzásokat is szigorúan veszik: öt igazolatlan nap után a jegyző felkeresi a szülőket, és szóban figyelmezteti őket. Ha ezek után az igazolatlan hiányzások száma felkúszik húszra, akkor januártól megvonható a családi pótlék.

Sokáig tisztázatlan volt, hogy mennyit is kell egy gyereknek az óvodában tartózkodnia egy nap, hogy az ne hiányzásnak számítson. A köznevelési törvény tisztázza a részleteket:

napi négy órát kell az óvodában tölteni ahhoz, hogy ne hiányzásnak számítson, és ne szegjen szabályt a család.

Egy szülő kérhet felmentést a gyerek számára a védőnő és az óvodavezető javaslatára, ebben az esetben egyáltalán nem kell óvodába járnia a gyereknek. Így nem vonják meg a családi pótlékot, viszont szükség van a jegyző jóváhagyására.

Miből áll a családi pótlék?

A családi pótlék ma már a nevelési ellátásból és az iskoláztatási támogatásból áll. Előbbi a tanköteles kor előtt, az utóbbi pedig az után jár. Egy gyerek után a család 12 200 forintot kap, ha pedig egyedülálló szülő nevel egy gyereket, akkor 13 700 forintra nő az összeg. Két gyereket nevelő családnak kétszer 13 300 forint jár, egyedül nevelő szülők 14 800 forintot kapnak gyerekenként. Három vagy több gyerekre 16 ezer, egyedüli szülőknél pedig 17 ezer forint támogatást ad az állam. Tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyerek után 23 300 forintot kap a család, egy szülő esetén ez az összeg 25 900 forintra nő.

MOSOLYBÉRLET

Harc a kulturális szegénység ellen

A dolgozói szegénység felszámolása kiemelt programja a szakszervezeteknek. Éppen ezért nyitott kapukat döntött a Roma Club, amikor a szakszervezetek között keresett partnert, hogy programjaival, akcióival legalább a gyerekek körében egyre inkább eluralkodó kulturális szegénység mértékét csökkentse. Ennek elérése érdekében 2015 nyarán a Magyar Szakszervezeti Szövetséggel keretszerződésben rögzített egy együttműködést, hogy a következő években közösen lépjenek fel a gyerekek és családjaik jobb életkörülményeinek megteremtéséért. A szerződésük értelmében elindítottak egy mosolybérletet, amelynek egyszeri díjáért – 10 ezer forint – a Roma Club egy egész tanévre biztosítja egy gyerek rendszeres minőségi kapcsolódását, kulturális szegénységének a felszámolását.

Az akcióhoz a VDSZ is csatlakozik: minden egyes bérlettel hozzájárul egy szegénysorban élő gyerek szórakoztatáshoz, hogy legalább egyszer önfeledt mosolyt csaljon az arcára. (Az akció részleteiről a www.romaclub.hu weboldalon lehet tájékozódni.)

TÖBBEN LETTÜNK

Magalakult a VDSZ-Harman

VDSZ-Harman néven új szakszervezeti csoport alakult szeptemberben. A székesfehérvári szervezet élére Gerlai Zsoltot főbizalminak, Bene Zoltánt és Boros Bélát a helyettesének, helyi tisztségviselőnek választották meg a tagok.

A székesfehérvári Harman / Becker Automotive Systems Kft. a Harman International leányvállalata. Üzemében autóhangszórókat gyártanak, a cégnél jelenleg kétezernél többen dolgoznak. A munkavállalók a VDSZ segítségével munkahelyi szakszervezeti csoportot hoztak létre 2015. szeptember 17-én. Az eset előzményeként, a nyáron Székely Tamás VDSZ elnök és Kiss Béla alelnök előzetes tárgyalásokat folytatott a dolgozókkal, akik az ő segítségüket kérték a helyi szakszervezet megalakulásához és az azt megelőző előkészítéshez. Ennek is köszönhető, hogy szeptember 17-én Székesfehérváron a Harman munkavállalókból álló szakszervezeti tagok megalakították a VDSZ Munkavállalói Alapszervezetének Harman Szakszervezeti Csoportját.

Az alakuló ülést az alapszervezet titkára, Kovács László, a VDSZ országos titkára vezetésével tartották. A helyszínen megjelent tagok előzetes tájékoztatását és egyeztetését követően az alapszabály szerint megválasztották a tisztségviselőket:

Gerlai Zsolt főbizalminak, Bene Zoltánt és Boros Bélát a helyettesének, helyi tisztségviselőnek. A szakszervezet megalakulását a jog szerint a munkáltatónak is bejelentették, így a tisztségviselőket a munka törvénykönyve alapján már megilleti a munkajogi védelem.

A csoport aktivitását jellemzi, hogy már nyilvánosan elérhető honlapjuk is elkészült, ez jelentősen segítheti a helyi tagszervezési munkájukat. Szakszervezeti tagnak jelentkezni lehet a helyi tisztségviselőknél, illetve a vdszharman@gmail.com email-címen.

A megválasztásukhoz gratulálunk, munkájukhoz, fontos szervező és érdekképviseleti tevékenységükhöz pedig a VDSZ nevében ezúton kívánunk sok sikert. A VDSZ célja, hogy a cégvezetéssel korrekett munkaügyi kapcsolatokat ápolhassanak az ott dolgozók által megválasztott tisztségviselőink, a helyben dolgozók érdekeiért kiállva.

FONTOS

A tagság kérésére mindenki anonim, tehát a munkáltatónak a VDSZ senkiről nem ad ki információt, így természetesen az sem derül ki, hogy kik lépnek be a szervezetbe. A munkáltató nem kérdezheti meg a munkavállalót, tagja-e a tagszervezetnek – ha mégis megteszi, a munkavállaló nem köteles válaszolni –, s a szervezeti tagsága miatt senkit sem érhet semmiféle hátrány.

30. VDSZ SAKKVERSENY

A szellemek csatája

A sakkverseny az egyik legsikeresebb és legnépszerűbb rendezvénye a VDSZ-nek, ezért sokak örömeire rendszeresen meg is rendezik a „szellemek” csatáját a szakszervezet. Az októberi rangadót, a 30. Vegyipari Sakkversenyt a lapzártánk utáni napokban rendezik.

Vélhetően ezúttal is megtelik majd a terem, amelyet a VDSZ székházában a szervezet 30. sakkversenyére jelöltek ki a szervezők, a VDSZ Gyógyszergyári Szakszervezete (Richter Gedeon Nyrt.), a FABULON SE, a LOMBIK SE és az EGIS Vegyész Szakszervezet, valamint az Egis Zrt. Sakk Szakosztálya. Ez az egyik legcsendesebben üzhető sport, a sakkteremben egy felborult szék zaja is ágyúlövésnek hallatszik, szinte vágni lehet a sakkasztal felett uralkodó feszültséget. Az összezsapások minden alkalommal nagy izgalmal, a levegőben vibráló fe-

szültséggel járnak, s népes versenyzőgárda mellett legalább annyira népes és lelkes nézőközönséget is vont.

Mivel a verseny ezúttal csaknem egybesik a Vegyipari Dolgozó októberi számának a megjelenésével, a részletekről és az eredményről a következő lapszámunkban adunk hírt.

A versennyel a VDSZ-nek a sporthagyományok folytatása a célja, s az, hogy az alapszervezetek sakkcsapatának és egyéni versenyzőinek lehetőséget adjon a megmérettetésre, valamint a vegyipari sakkosportbarátságának erősítésére.

Köszönet

Emlékplakettal köszönte meg a VDSZ Takács Lászlónának a nyíregyházi Taurus szakszervezetnél végzett munkáját. Takácsné hosszú éveken át titkárként segítette a szakszervezetet, s tudása, tájékozottsága és segítőkész hozzáállása példamutató volt a szervezetnél. Az egykori titkártól a Michelin-nél búcsúzott a Gumipari Szakszervezeti Szövetség.

ŐSZI FUTBALLKUPA: ELŐSZÖR A BUDAPESTI RG-PÁLYÁN

Győztes: a „Richter Budapest” csapata

Első alkalommal rendezhette meg a Richter Gedeon Nyrt. VDSZ Gyógyszergyári Szakszervezete a VDSZ Őszi Futballtornáját. A rangadóra 11 csapat adta le időben a nevezését, de végül tíz lépett pályára. Az őszi futball torna győztese a Richter Budapest csapata lett.

Hűvösen indult a nap október 3-án. A rendezők zsíros kenyerekkel várták a folyamatosan érkező csapatokat, az álmos reggelt a friss kávé illata lengte be. A focistákat azonban semmi nem hangolta le, a megnyitó után lendületesen elkezdődött a rangadó. A 10 csapat egy négyes és kétszer hármas csoportra oszta sportszerűen, de kellő iramban küzdött egymással.

A két háromcsapatos csoportban gyorsan kialakult a sorrend, a négyes csoportban erre még várni kellett.

Miután mind a három csoportban kialakult a sorrend, keresztbe sorsolással elkezdődtek a középdöntők. Az „alsó házban” lejátszották a mérkőzéseket és nekiláttak a kiváló ebédnek. Külön köszönet a dorogi kollégáknak a két hatalmas üstben „előállított” finom gulyáslevesért.

A középdöntők csendes mérkőzései után az elődöntők következtek. Itt már fokozottabb volt az izgalom a csapatok között, hiszen a döntőbe jutás volt a tét. Az egyik ágon a Dorog a Tiszavasvárral, a másik ágon a Budapest a Conti Tec Fluid-dal vívott csatát. Dorog az utolsó percekben ütötte ki a tiszavasváriakat.

Budapest szerencsétlen öngóllal 2-2-re végzett, így a hetesek következtek. A hetesek harcában a higgadtabb Budapest nyert. A 3.- 4. hely mérkőzése következett, ebben a Tiszavasvári a Conti Tec Fluid-dal játszott, s nagyon harcias játékkal 4-2-re nyert. A másik ágon házi döntő zajlott, ugyanis a Richter Budapest a Richter Dorog csapatával játszott a döntőben.

Magabiztos játékkal a Richter Budapest volt a jobb, s nem sokkal lefújás előtt 2-0 volt az állás, amikor két megpattanó, hatalmas erejű rúgással a Dorog kiegyenlített.

Ekkor hetes rúgások következtek. Az első 3 kör 2-2 eredménnyel döntetlen maradt, a 4. kör 0-0 volt, mire az 5. körben eldőlt az aranyérem sorsa. A Richter Budapest játékosai betalált a kapuba, míg a dorogiak lövését a budapesti kapus kivédte.

Minden résztvevő egyöntetű véleménye alapján az őszi focibajnokságot hagyományra kell tenni. Hogy ez így lesz, arra Posztos Endre szakszervezeti titkár a záróbeszédében ígéretet is tett.

A rendezők nevében: Fekete Sándor és Posztos Endre

HELYEZÉSEK	
1.	Richter Budapest
2.	Richter Dorog
3.	Tiszavasvári Alkaloida
4.	Conti Tec Fluid
5.	MESSER
6.	GSK
7.	EGIS
8.	Chinoín
9.	Andritz
10.	Tauril Team

	A Csoport		B Csoport		C Csoport	
	Tauril Team	Richter Budapest	MESSER	EGIS	Andritz	Tiszavasvári
	Chinoín	Richter Dorog	GSK	0	ContiTecFluid	0
	Tauril Team	Chinoín	MESSER	GSK	Andritz	ContiTecFluid
	Richter Budapest	Richter Dorog	EGIS	0	Tiszavasvári	0
	Tauril Team	Richter Dorog	MESSER	0	Andritz	0
	Richter Budapest	Chinoín	EGIS	GSK	Tiszavasvári	ContiTecFluid
Helyosztók						
12:30	X Richter Budapest	EGIS	Z Richter Dorog	GSK		
13:00	Y MESSER	ContiTecFluid	Q Tiszavasvári	Chinoín		
Elődöntők						
13:40	Ó Richter Budapest	ContiTecFluid	T EGIS	MESSER	V.-VIII.	
14:10	É Richter Dorog	Tiszavasvári	S GSK	Chinoín		
14:50	III.-IV. Döntő	ContiTecFluid	Tiszavasvári	GSK	MESSER	V.-VII. Hely
15:20		Richter Budapest	Richter Dorog	EGIS	Chinoín	VII.-VIII. Hely
16:00						